

F41g 5/00

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 17704.

Kl. 72 f 15.

Józef Nowak
(Ostrów Wielkopolski, Polska).

Korektor donośności dział.

Zgłoszono 11 czerwca 1931 r.

Udzielono 19 grudnia 1932 r.

Korektor dVo według wynalazku umożliwia samoczynne zaprowadzenie dla dział poprawek donośności, wynikających z nierównomiernego zużycia luf i ujawniającej się przytem straty szybkości początkowej pocisku (dVo), przyczem usuwa całkowicie konieczność sporządzania specjalnych tabelek dla wyrównania donośności dział baterji oraz posługiwanie się niemi przez podoficerów działonowych. Wskutek tego upraszcza się znacznie prace oficerów i czynności działonowych, wyklucza omyłki przy układaniu i posługiowaniu się tabelkami w warunkach bojowych i t. d.

Korektor dVo polega na zastosowaniu na odpowiednich częściach sprzętu artyleryjskiego, jak celownik, kwadrant i nastawnica, wymiennych podziałek, odpowia-

dających w pewnym okresie czasu właściwościom danego działu co do donośności w stosunku do innego uznanego za wzorowe. Po ustaleniu nowej właściwości działu (dVo) usuwa się stare podziałki, a zakłada nowe zgóry przygotowane.

Załączone rysunki przedstawiają dla przykładu korektor według wynalazku do 75 mm armaty polowej wz. 1897. Mianowicie, fig. 1 przedstawia bęben celownika tego działu w rzucie poziomym; fig. 2 — przekrój poprzeczny tegoż bębna; fig. 3 przedstawia dwudzielny pierścień z wymienną podziałką dla ładunku normalnego i zmniejszonego, który zakłada się na obwód bębna celownika.

Pierścień a z podziałką ładunku normalnego nakręcony jest na pierścień b z

podziałką dla ładunku zmniejszonego. Pierścień *b* przymocowany jest do bębna celownika, zapomocą dwóch uszek ze śrubkami. Fig. 4 przedstawia część kwadranta wz. 1888 — 1900, a mianowicie łuk zawierający podziałkę w stopniach. Na łuku tym wyżłobiony jest rowek, w który wstawia się dwie łukowate i wymienne płytki *c* i *d* z odpowiednią podziałką w stopniach. Płytki *c* służy do nadawania kąta podniesienia dla ładunku normalnego, zaś płytki *d* dla ładunku zmniejszonego. Obie płytki są umocowane zapomocą śrubek. Tak pierścień celownika, jak również i płytki kwadranta wykonane są z metalu o podobnym składzie, jak bęben celownika i kwadrant. Fig. 5 przedstawia część nastawnicy z ruchomą podziałką *e* na łuku poprawiacza. Przez przesunięcie tej podziałki w stosunku do stałej podziałki *f* uwzględnia się samoczynnie poprawki położenia punktu rozprysku ze względu na zmianę szybkości początkowej (*dVo*) działła i właściwość danej nastawnicy w stosunku do innej uznanej w baterji za wzorową. Fig. 5 przedstawia ponadto schemat poprawiacza *g*, ruchomy krąg z podziałką odległości *h* oraz płytkę oporową z zatraskiem *i*.

Sposób działania korektora jest nastę-

pujący. W baterji czterodziałowej ustalono właściwości dział (*dVo*) w stosunku do pierwszego działła, a mianowicie, 1-e działło *dVo* = 0, 2-gie działło *dVo* = — 3, 3-cie działło *dVo* = —5, 4-te działło *dVo* = —4. Na celowniku i kwadrancie drugiego, trzeciego i czwartego działła wymienia się pierścienie i płytki z podziałkami na takie, których podziałki są odpowiednio znakowane (*dVo* — 3, —5, —4) i dostosowane do nowej właściwości (*dVo*) danego działła w stosunku do pierwszego. Równocześnie uwzględnia się na nastawnicy stałą poprawkę wynikającą z *dVo* działła oraz poprawkę wynikającą z porównania nastawnic.

Zastrzeżenie patentowe.

Korektor donośności dział, znamieny tem, że posiada wymienną podziałkę celownika i kwadranta oraz ruchomą podziałkę nastawnicy działła, wskutek czego po ustaleniu nowej właściwości działła co do jego donośności (utruty *Vo*) umożliwia samoczynne uwzględnienie poprawek donośności oraz związanych z nią poprawek położenia punktu rozprysku.

J ó z e f N o w a k.

fig. 1.

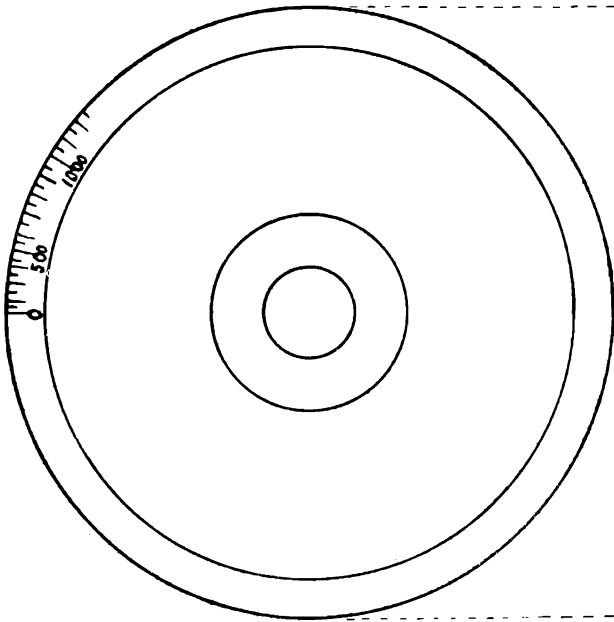

fig. 2

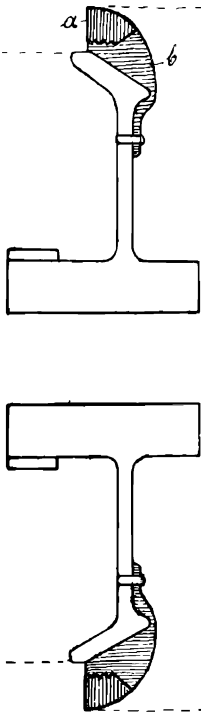
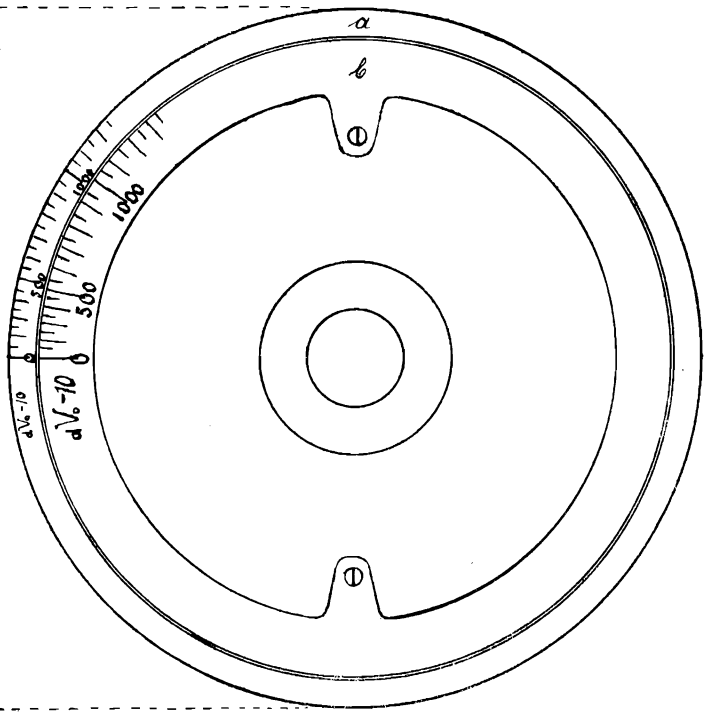

fig. 3.

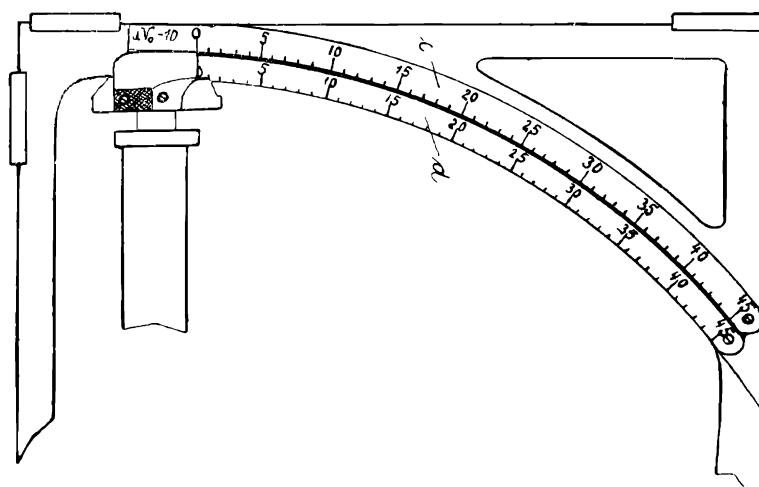

Fig. 4.

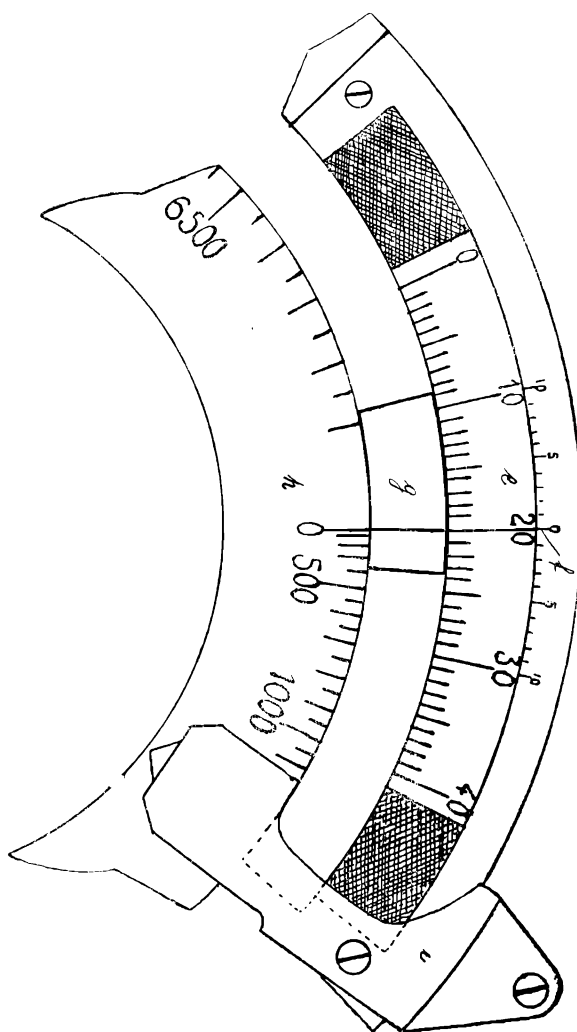

Fig. 5.